Πώς θα προστατεύσουμε τα παιδιά μας από τα ναρκωτικά (Αθανάσιος Β. Αβραμίδης, Καρδιολόγος Καθηγητής Παθολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 21 Φεβρουαρίου, 2007

Στα «ναρκωτικά» σήμερα κατατάσσονται, εκτός από τις ουσίες οι οποίες προκαλούν νάρκωση στο Κεντρικό Νευρικό Σύστημα, και πλήθος άλλες οι οποίες προκαλούν διέγερση, μέθη, ψευδαισθήσεις και παραισθήσεις, μέχρι τρέλας. Υπάρχει πληθώρα από συνθετικές τέτοιες ουσίες. Όλων τους όμως το κοινό χαρακτηριστικό είναι ότι προκαλούν εξάρτηση από αυτές. Γι' αυτό, ο πλέον κατάλληλος χαρακτηρισμός τους είναι: «εξαρτησιογόνες ουσίες». Τα «ναρκωτικά» λοιπόν με την εξάρτηση την οποία προκαλούν, κάνουν τον άνθρωπο δούλο σ' αυτή, σκλάβο σ' έναν αδυσώπητο και αδίστακτο αφέντη, δυνάστη του σώματος και της ψυχής... και θύμα εκμεταλλεύσεως του εμπόρου. Ο οποίος τον σέρνει πλέον από τη μύτη, εκβιάζοντάς τον για τη δόση και τον πετά σαν «ψόφιο σκυλί», όταν του είναι «άχρηστος» πλέον.

Μέχρι λίγες δεκαετίες πριν, το πρόβλημα των ναρκωτικών αφορούσε κάποιες μικρές ομάδες ανθρώπων μέση ηλικίας, «χαμηλής κοινωνικής στάθμης» κυρίως, ανθρώπους οι οποίοι χαρακτηρίζονταν ως «απόκληροι της ζωής» ή «ρεμάλια» ή «αποβράσματα» ή «κατακάθια».. της κοινωνίας αλλά και κάποιο είδος «κουλτούρας». Σήμερα όμως, το πρόβλημα των ναρκωτικών αφορά ανθρώπους όλων των ηλικιών, από όλα τα κοινωνικοοικονομικά στρώματα και όλες τις βαθμίδες της κοινωνίας, ανεξαρτήτως μορφώσεως. Περισσότερο δε τους νέους όταν, το 50% των ναρκοεξαρτημένων είναι ηλικίας κάτω των 20 ετών, με συνεχή τάση προς τις μικρότερες ακόμη ηλικίες, ώστε να υπάρχουν τοξικομανείς και άτομα των 14 ετών, ή και των 13, ακόμη και των 12 και των 11 ετών. Τα ναρκωτικά μπήκαν πλέον παντού, στα σχολεία, στα σπίτια, στο στρατό, στα κέντρα ψυχαγωγίας και διασκεδάσεως.

Τα ναρκωτικά και τα προβλήματα τα οποία δημιουργούνται από αυτά, συνιστούν, εδώ και μερικές δεκαετίες, ένα από τα βαρύτερα παγκόσμια κοινωνικά προβλήματα της εποχής μας.

Οι προσπάθειες για την καταπολέμηση των ναρκωτικών είναι γνωστές. Και καταβάλλονται με τους Νόμους, την Δίωξη, τις διάφορες θεραπευτικές μεθόδους, προς απαλλαγή από την ναρκοεξάρτηση. Τα αποτελέσματα όμως δεν είναι και τόσο αισιόδοξα. Απόδειξη δεν αυτού, η επιδείνωση των «δεικτών».

Προληπτική τακτική για τα ναρκωτικά, τέτοια ώστε να δικαιώνεται στην πράξη το λεχθέν: «κάλλιον το προλαμβάνειν του θεραπεύειν», δεν έχει προκύψει ακόμη ούτε και στην πατρίδα μας.

Οι θεραπευτικές προσπάθειες προσκρούουν σε πολλά. Διαπιστώνονται μάλιστα και ασυμφωνίες μεταξύ των «ειδικών» σε πολλά ζητήματα. Και ως προς τις προτεραιότητες των αιτίων αλλά και τις αρμοδιότητες στην αντιμετώπιση των προβλημάτων. Υπάρχουν και σοβαρά θέματα ιδεολογικής φύσεως και πεποιθήσεων, ώστε να προκύπτουν και ανυπέρβλητες δυσκολίες στη συνεργασία μεταξύ τους. Έτσι:

α) Οι κοινωνιολόγοι, επιμένουν ότι το πρόβλημα των ναρκωτικών είναι «κοινωνικό», ή και «μόνον κοινωνικό». Υπάρχουν μάλιστα και εκείνοι οι οποίοι, με τις ενέργειές τους επιδιώκουν τη «διόρθωση της κοινωνίας μας, η οποία –κατ' αυτούς- δημιουργεί το πρόβλημα» ως … «άρρωστη». Και πρέπει να τη θεραπεύσουν. β) Οι ψυχολόγοι, υποστηρίζουν ότι το πρόβλημα της εξαρτήσεως από τα ναρκωτικά θα λυθεί με την αντιμετώπιση των ψυχολογικών προβλημάτων των ανθρώπων οι οποίοι εμπλέκονται στα ναρκωτικά.

γ) Οι ψυχίατροι υποστηρίζουν ότι το 70-80% των χρηστών ναρκωτικών ουσιών, είναι άτομα με ψυχοπαθολογική προσωπικότητα. Και ότι, στην «παράλληλη νοσηρότητα», η ψυχοπαθολογική προσωπικότητα, στη μεγαλύτερη πλειοψηφία των περιπτώσεων, προηγείται εκείνης η οποία προκύπτει ως αποτέλεσμα της χρήσης ναρκωτικών.

Ούτε όμως οι κοινωνιολόγοι, ούτε οι ψυχολόγοι, ούτε οι ψυχίατροι, με την «ψυχιατροποίηση» της εξάρτησης και τις ψυχιατρικές κλινικές, προσέφεραν αποτελεσματικές λύσεις, είτε για την πρόληψη της ναρκοεξάρτησης, είτε για την αντιμετώπισή της και τα εκ της εξαρτήσεως προβλήματα.

δ) Η ανεύρεση «αντιουσίας» για κάθε μία από τις ναρκωτικές ουσίες, ως ένα «αντίδοτό της», δεν έχει μέχρι τώρα επιτευχθεί.

ε) Η αναζήτηση ουσιών οι οποίες θα αποκαθιστούν ή θα διορθώνουν «ανισορροπίες» στη λειτουργία των νευρομεταβιβαστών του εγκεφάλου (εξαιτίας των οποίων κάποιος χρησιμοποιεί ναρκωτικά) δεν έχει αποδώσει κάτι το πρακτικώς εφαρμόσιμο.

στ) Η αναζήτηση ενός εμβολίου, με το οποίο θα μπορούσε κανείς να αποφεύγει την εμπλοκή του στα ναρκωτικά, παραμένει ως μια «ευχή» μόνον.

ζ) Η κληρονομικότητα, αναφερομένη ως υπεύθυνη για την εμπλοκή στα ναρκωτικά, χρησιμοποιείται περισσότερο για την «απενοχοποίηση» των εμπλεκομένων. Από κάποιους άλλους δε, απλώς…για να «νίπτουν τας χείρας των».

η) Έγιναν και διάφορες προτάσεις και υποδείξεις αντικαταστάσεως των «κοινωνικών δομών» και των «αξιών της ζωής» με «εναλλακτικές» τους, ώστε να μη δημιουργείται το πρόβλημα.

Οι κοινωνικές δομές

Οι βασικότερες κοινωνικές δομές είναι: οικογένεια, επαγγέλματα, κοινωνικές ομάδες, κοινωνικό περιβάλλον, γειτονιά, ενορία, συνοικία, χωριό, πόλη... το κράτος και οι κοινωνικοί θεσμοί. Οι νόμοι επίσης, που διέπουν τους κανόνες για την εύρυθμη λειτουργία του κοινωνικού συνόλου. Ποιες λοιπόν προτείνουν ως ... «εναλλακτικές» δομές;

Όμως μην ψάχνετε για απάντηση. Διότι δεν θα βρείτε καμία θέση. Ούτε και συγκεκριμένη πρότασή τους για να πετύχουν την «ανατροπή της κυριαρχούσας ιδεολογίας (χωρίς να λένε ποιαν εννοούν) ή οποία στηρίζει –κατ'αυτούς_ τους «βαθιά άρρωστους πολιτειακούς και κρατικούς θεσμούς».

Η κοινωνία όμως δεν είναι κάτι το απρόσωπο διότι όλοι εμείς είμαστε εκείνοι οι οποίοι την συναποτελούμε και, όπως έλεγε και η Γαλάτεια Καζαντζάκη, «εικόνα σου είμαι κοινωνία και σου μοιάζω». Συνεπώς, όλα όσα φορτώνουμε στις πλάτες της κοινωνίας, οφείλουμε να τα επωμισθούμε εμείς οι ίδιοι ώστε, τουλάχιστον, να μελετούμε και να γνωρίζουμε τις υποχρεώσεις μας.

Οι αξίες της ζωής και οι Αρχές

Οι αξίες, οι πραγματικές βεβαίως αξίες και οι Αρχές, δεν έχουν «εναλλακτικά» υποκατάστατα. Δεν είναι «υποκάμισα» που τα αλλάζεις όποτε σου κάνει κέφι... δεν είναι κάτι που ξεθωριάζει από μόνο του, που παλιώνει και χρειάζεται αντικατάσταση. Διότι:

1ον . Αξίες ζωής, είναι οι ισχυρές πεποιθήσεις, οι οποίες αποτελούν κίνητρα και κατευθύνουν για τις αποφάσεις στη ζωή.

Μπορεί, βεβαίως, εμείς να χάσαμε την εκτίμηση προς αυτές, να τις περιφρονήσαμε, να αδιαφορήσαμε για την ύπαρξή τους. Αυτές όμως δεν παλιώνουν, μένουν αναλλοίωτες... «εις τον αιώνα». Ούτε αντικαθίστανται σύμφωνα με τις επιταγές της μόδας. Είναι και θα μένουν, όπως χθες και σήμερα έτσι και εις τους αιώνες οι αυτές, ως αθάνατες και ακατάλυτες αξίες. Είναι δε, με ανερχόμενη την ιεράρχηση.

-Το Αληθές και άρα η Επιστήμη.

-Το Ωραίο και άρα η Τέχνη.

-Το Δίκαιο και άρα η Δικαιοσύνη.

-Το Άγιο και άρα η θρησκεία (Κατά Ρίκερτ, της Σχολής της Βάδης).

Αξίες επίσης είναι και οι εξής: ειρήνη, ενότητα, ισότητα, κοινωνική και οικονομική ασφάλεια, η ζωή και η υγεία, και άλλες...

2ον . Αρχές, είναι οι θεμελιώδεις κανόνες οι οποίοι διέπουν τη στάση στη ζωή, όπως: αξιοπρέπεια, εντιμότητα χαρακτήρος, χρηστότητα ηθών, υπόληψη, τιμή στους αξίους και ικανούς, συμπόνια, προσφορά προς άλλους με πνεύμα θυσίας, ενάρετη διαγωγή και άλλα.

3ον . Ηθική και Ηθικές Αρχές, είναι ο Κώδικας ηθικής, σύστημα δηλαδή κανόνων συμπεριφοράς το σύνολο των Αρχών και Αξιών που έχει διαμορφώσει και τηρεί ένα πρόσωπο στην καθημερινή του ζωή.

Για όλα αυτά, τι προτείνουν ως «εναλλακτικά» τους; Η απάντηση είναι. ΤΙΠΟΤΕ! Γκρεμίζουν μόνον, χωρίς να οικοδομούν.

Η στοιχειώδης αυτή σκιαγράφηση της πολλαπλότητας των προβλημάτων, καθιστά εμφανή και την παντελή απουσία αναφοράς σε πνευματική διάσταση του προβλήματος. Η οποία όμως πράγματι, υπάρχει.

Για τις πνευματικές διαστάσεις όμως του θέματος των ναρκωτικών ή «εξαρτησιογόνων» ουσιών και των εξ αυτών δημιουργουμένων προβλημάτων, θα έπρεπε να γίνει μία ξεχωριστή συζήτηση.*

Αντιμετώπιση του προβλήματος

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών υπάρχουν: Οι Νόμοι, η Δίωξη και οι Θεραπευτικές προσπάθειες.

Οι Νόμοι έχουν ελλείψεις, παρουσιάζουν κενά και ασάφειες ώστε προκύπτουν δυσκολίες κατά την εφαρμογή τους, όσο καλές και αν είναι οι προθέσεις των δικαστών. Υπάρχουν δε και τα «παράθυρα».

Η Δίωξη, -αλίμονο αν δεν υπήρχε και αυτή- όσο αποτελεσματικότερη και αν γίνει, δεν αποτελεί τη λύση.

Οι Θεραπευτικές Προσπάθειες, αποδίδουν μάλλον φτωχά αποτελέσματα. Προσέρχονται δε σ' αυτές μόνον το 1-2 το πολύ 3% των ναρκοεξαρτημένων. Οι άλλοι, το 98% ή 99% , δεν ενδιαφέρονται για θεραπεία.

Οι «εναλλακτικές» προτάσεις

1. Η νομιμοποίηση. Δεν εφαρμόσθηκε πουθενά. Έτσι, κανένας δεν είναι σε θέση να πει, ποια θα είναι η κατάσταση, τότε. Το ότι θα είναι «τάχα» καλύτερη, για πολλούς λόγους αμφισβητείται. Εκφράζεται δε η πεποίθηση ότι θα γίνει χειρότερη. Αυτό μάλιστα με σωρεία επιχειρημάτων.

2. Η αποποινικοποίηση. Αποτελεί απατηλό σύνθημα όπως και η «ομαλοποίηση» του προβλήματος. Πρόκειται για «ξενόφερτους» όρους προς εξουδετέρωση αντιδράσεων και κάμψη των αντιστάσεων, μάλλον ύποπτους. Τα παραδείγματα αποδεικνύουν ότι με «τέτοια και τέτοια» τελικά εξυπηρετούνται οι έμποροι των ναρκωτικών. Ξεκινούν δε με τον διαχωρισμό σε «μαλακά και σκληρά», κάτι σαν … «κερκόπορτα» στο θέμα.

3. Η χορήγηση ναρκωτικών σε όσους τα «έχουν ανάγκη» όπως λένε, μιλώντας για τους ναρκοεξαρτημένους ή τοξικομανείς, αποφεύγοντας μάλιστα τους όρους αυτούς, οπότε συμπεριλαμβάνονται και όσοι τα επιθυμούν, διότι… έτσι θέλουν. Αυτό όμως για τους πιο πολλούς σημαίνει «παράδοση στους εμπόρους ναρκωτικών» και, σε τελική ανάλυση, σε μία περιθωριοποίηση μέχρι το θάνατό τους, φροντίζοντας σε κάποιο βαθμό και μόνον στη «μείωση της βλάβης» για τους ίδιους και το περιβάλλον τους. Άλλωστε, όπου μέχρι τώρα εφαρμόσθηκε, απέτυχε. Στην Αγγλία το 1959, στη Σουηδία το 1965, στη Δανία το 1971, τελευταία στην Ολλανδία και πιο πρόσφατα στη Ζυρίχη με την Πλάτοσπιτς αρχικά και τώρα το Λέτεν, όπου και το AIDS, αντί να περιορίζεται «οργιάζει». Ανάλογες είναι οι εμπειρίες από τα πειράματα της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως στη Φραγκφούρτη, Λίβερπουλ, Μάνστεστερ, Ολλανδία και αλλού.

4. Το «Ολλανδικό πείραμα». Και αυτό απέτυχε και πάει για αναθεώρηση. Μόνο που οι εμπνευστές του αρνούνται να το παραδεχτούν. Όμως τους διαψεύδουν και αυτούς οι παγκόσμιες εκτιμήσεις. Δειλά-δειλά δε, άρχισαν να το ομολογούν και οι επίσημες «Κρατικές τους Εκθέσεις» προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η Ολλανδία επί πλέον, έγινε το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την παγκόσμια διακίνηση των ναρκωτικών και το σταυροδρόμι μεταξύ Ανατολής και Δύσεως. Η «Μέκκα» για Ασιάτες και λατινοαμερικάνους εμπόρους ναρκωτικών το Άμστερνταμ, και η πρωτεύουσα με τη μεγαλύτερη εγκληματικότητα μεταξύ των χωρών της Ευρώπης.

5. Τα «υποκατάστατα». Έχουν τη θέση τους στα πλαίσια ενός θεραπευτικού προγράμματος απεξαρτήσεως. Και όχι για την υποκατάσταση της ηρωϊνομανίας με την μεθαδονομανία. Σ’ αυτά τα πλαίσια κινείται το Πειραματικό Πρόγραμμα Υποκαταστάσεως και τα μέχρι τώρα αποτελέσματα κρίνονται ικανοποιητικά για την επέκταση του προγράμματος. Υπάρχουν όμως και κάποιες περιπτώσεις δυσκολοθεράπευτες: περιπτώσεις πασχόντων από AIDS, πάσχοντες από νοσήματα τα οποία χρειάζονται τη συνεργασία του αρρώστου για τη μελέτη ή αντιμετώπισή τους, ή μια εγκυμοσύνη με τον κίνδυνου του συνδρόμου στερήσεως. Σε τέτοιες περιπτώσεις

η θεραπεία υποκαταστάσεως με τη μεθαδόνη και τα ανάλογά της, είναι θεμιτή.

Όλα αυτά όμως, μπορεί να συνιστούν κάποιες λύσεις σε επί μέρους προβλήματα, αλλά δεν προσφέρουν τη λύση στο πρόβλημα των ναρκωτικών. Έτσι και ο κόσμος, ευλόγως μάλιστα, διερωτάται: Υπάρχει, ή όχι, λύση;

Ναι! Υπάρχει λύση. Και πρωταρχικής μάλιστα σημασίας, είναι η ΠΡΟΛΗΨΗ.

Τι είναι όμως η πρόληψη;

Πρόληψη είναι το να προλάβεις ή να προστατεύσεις κάποιον από το να γίνει ευάλωτος ή να θελήσει να γίνει χρήστης.

Επίσης να προλάβεις τον ευάλωτο ή τον επιρρεπή, τον «υψηλού κινδύνου», από του να γίνει χρήστης.

Ή, να προλάβεις κάποιον τοξικομανή από το να γίνει εγκληματίας, είτε για τη δόση, είτε υπό την επίδραση της ουσίας.

Επίσης και το να βοηθήσεις τον αποθεραπευθέντα να επανενταχθεί στην κοινωνία διότι αν αυτό δεν γίνει, ακολουθεί το ξανακύλισμα.

Πρόληψη είναι και το να εμποδίσεις εκείνον ο οποίος ως μεσάζοντας, ως «βαποράκι», προσπαθεί να μυήσει άλλους.

Για να αποδώσει, πάντως η πρόληψη, πρέπει να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τους λόγους και τους παράγοντες οι οποίοι συμβάλλουν στη ροπή και την τροπή, ή προκαλούν την ψυχική διάθεση και τάση των ανθρώπων προς τα ναρκωτικά, ή τους κάνουν ευάλωτους από αυτά. Τέτοια όμως πρόληψη λυπούμαι που θα το πω, ουδέποτε εφαρμόσθηκε. Αυτά βεβαίως είναι μακροπρόθεσμα, και δυσκόλως κατορθωτά. Όμως, ΠΡΕΠΕΙ.

Στο πρόβλημα των ναρκωτικών αποκτά μεγαλύτερη βαρύτητα ο ιατρικός κανόνας: «Κάλλιον το προλαμβάνειν του θεραπεύειν». Διότι «πρέπει να προλάβεις κάποιον από το θάνατο που καραδοκεί με κάθε επόμενη δόση». Η, είναι το τέρμα μιας «μακράς και επώδυνης αυτοκτονίας», μέσα σε απερίγραπτη δυστυχία, με καταρράκωση της ανθρώπινης προσωπικότητας και κάθε αξιοπρέπειας. Όμως, πως;… Το θέμα, επομένως, χρειάζεται περαιτέρω διερεύνηση.

Η διερεύνηση

Συνήθως, όταν συζητούμε για τα ναρκωτικά, ασχολούμεθα με το ποιοι κινδυνεύουν περισσότερο όπως και με τα αίτια και τους παράγοντες που συμβάλλουν στην επιρρέπεια, δηλαδή την κλίση, την ψυχική διάθεση, την τάση ή τη ροπή προς τα ναρκωτικά.

Είναι όμως γεγονός ότι δεν παρουσιάζουν όλοι οι άνθρωποι την τέτοια «επιρρέπεια» και δεν εμπλέκονται σ' αυτά. Αυτοί δε αποτελούν και την συντριπτική πλειοψηφία!

Επειδή λοιπόν θέλουμε και αγωνιζόμαστε για την αποτροπή της εμπλοκής των ανθρώπων στα ναρκωτικά, για να είναι η προσπάθειά μας αποτελεσματική θα πρέπει να μελετώνται και όλες οι πλευρές και οι παράγοντες που προστατεύουν από την «κατάρα» των ναρκωτικών όπως χαρακτηρίζουν την εμπλοκή τους σ' αυτά, τα ίδια τα θύματά τους.

Μελετώντας εκείνους που δεν κινδυνεύουν από τα ναρκωτικά, προκύπτει ότι:

Οι περισσότεροι άνθρωποι, το 80%, δεν παρουσιάζουν καμία τάση, ροπή ή κλίση προς τα ναρκωτικά, δεν τα χρειάζονται… δεν τα έχουν ανάγκη, ούτε ασχολούνται με αυτά. Τους αφήνουν αδιάφορους. Μελετώντας λοιπόν κανείς τους τέτοιους ανθρώπους, βρίσκει ότι:

α) Δεν κινδυνεύουν εκείνοι οι οποίοι έχουν βάλει στη ζωή τους σκοπούς ανώτερους, στόχους υψηλούς (εφικτούς όμως για τις ικανότητές τους) και εργάζονται συνειδητά και με καρδιά για την πραγμάτωσή τους, σέβονται τις ηθικές αξίες, τις παραδόσεις και την οικογένεια, τρέφουν αγάπη προς το συνάνθρωπό τους και συμμετέχουν πρόθυμα σε προσπάθειες για το καλό του διπλανού και για το γενικό καλό, αξιοποιούν δε τον ελεύθερο χρόνο τους για καλύτερη ποιότητα ζωής.

Β) Δεν κινδυνεύουν επίσης όσοι, με επιμέλεια και υπομονή εργάζονται για την καλλιέργεια των ικανοτήτων και των προσόντων τους, ώστε να αποκτούν τα εφόδια εκείνα, που θα τους κάνουν ικανούς να κερδίζουν με τις δικές τους δυνάμεις τη ζωή μαθαίνοντας συγχρόνως ότι η ζωή είναι ένας διαρκής αγώνας, στον οποίο δεν πετυχαίνεις πάντα. Κερδίζεις αλλά και χάνεις. Και πρέπει να μαθαίνουν οι νέοι μας και να χάνουν στη ζωή. «Το να χάνεις με τρόπο σωστό και λεβέντικα, είναι προσόν, είναι αρετή»!

γ) Δεν κινδυνεύουν όσοι έχουν «πυξίδα» και «μπούσουλα» ζωής, και μπορούν να γεμίζουν θετικά τα «πνευματικά και τα ιδεολογικά κενά» του «σύγχρονου πολιτισμού» μας, υπερνικώντας ή διαλύοντας επιτυχώς και τα διάφορα «αδιέξοδα».

Χρειάζονται βεβαίως ισχυρές δυνάμεις αντιστάσεως. Και, για να είμαστε ρεαλιστές

το ελάχιστο που απαιτείται, είναι η φροντίδα για μία εργασία προς εξασφάλιση των στοιχειωδών, ώστε να μπορεί να ζει κανείς χωρίς να τον «τρώει» η ανασφάλεια. Και να μη φτάνει στην απογοήτευση και στην απόγνωση που είναι κακός σύμβουλος. Ιδίως όταν βλέπει γύρω του να υπερισχύει η ευνοιοκρατία και το «ρουσφέτι», ως μία μεγάλη κοινωνική αδικία εις βάρος των ικανών. Αυτά δε ως το «ελάχιστο»!

Οι προϋποθέσεις γι' αυτούς οι οποίοι δεν κινδυνεύουν

Αναζητώντας τις προϋποθέσεις για τη δημιουργία των τέτοιων νέων, προκύπτει ότι ως υπόβαθρο υπάρχουν οι αρχές και τα «πιστεύω» των ανθρώπων αυτών. Όπως και ο τρόπος διαπαιδαγωγήσεώς τους, ο οποίος αρχίζει στο σπίτι, από τη νηπιακή ηλικία.

1. Είναι λοιπόν παρατηρημένο ότι, δύσκολα ξεφεύγουν ή γλιστρούν προς τα ναρκωτικά παιδιά που μεγαλώνουν σε οικογένειες με γερούς συναισθηματικούς δεσμούς, αρμονικές σχέσεις ανάμεσα στους γονείς, αλληλοσεβασμό και κατανόηση, με αγάπη και τρυφερότητα αλλά και ιεράρχηση στις σχέσεις, τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα του καθ' ενός, από το μεγαλύτερο μέχρι το μικρότερο. Ιδίως, όταν η άσκηση της πατρικής εξουσίας γίνεται με μετριοπάθεια, αλλά και με σταθερότητα, σε μια ζεστή ατμόσφαιρα οικογενειακής ζωής, όπου όλα συζητούνται, αναπτύσσεται διάλογος που τόσο πολύ τον έχουν ανάγκη για τις απορίες, τις ανησυχίες και τα προβλήματά τους.

Σε ένα τέτοιο σπιτικό, τα παιδιά ζουν σε μία ήρεμη και γλυκιά θαλπωρή, με γονείς που τα κοιτάζουν στα μάτια όταν αυτά ομιλούν για τα προβλήματά τους, ξεχνώντας τις δικές τους «σκοτούρες». Τα καθοδηγούν, τα ενθαρρύνουν με την εμπιστοσύνη τους στην ανάληψη πρωτοβουλιών, τους αναθέτουν εργασίες του σπιτιού, ώστε η ενασχόληση με αυτές τους αναπτύσσει την υπευθυνότητα έναντι του οικογενειακού συνόλου. Το οποίο αύριο θα είναι η γειτονιά, η συνοικία, η ενορία... η κοινωνία. Τα χειραφετούν ώστε, αργότερα να είναι σίγουρα για τις αποφάσεις που θα παίρνουν στη ζωή και ικανά να σταθούν στα πόδια τους, στηριζόμενα σε δικές τους δυνάμεις.

Από γονείς οι οποίοι αισθάνονται άνετα στο δρόμο που χάραξαν στη ζωή τους, με πεποιθήσεις, αρχές, πίστη στις αξίες, εμπιστοσύνη στις Αιώνιες Αλήθειες και Πίστη στο Θεό, με βιώματα ανάλογα, τα παιδιά τους, σχεδόν κατά κανόνα, δεν ξεστρατίζουν. Ούτε και γλιστρούν προς τα ναρκωτικά. Και «όσο πιο κοντά στα παιδιά τους βρίσκονται, τόσο πιο μακριά στέκονται αυτά, από τα ναρκωτικά»!

2. Ως προϋπόθεση χρειάζεται και ένα σχολείο το οποίο θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες και απαιτήσεις της ζωής, με κατεύθυνση προς την ενεργητική μάθηση. Αποβλέποντας στη διάπλαση νέων με υγιή προσωπικότητα, με αυτογνωσία, αυτοπειθαρχία, αυτοπαρατήρηση, με το «πρόσεχε, σεατώ» και το «ένδον σκάπτε» των Στωικών, φθάνοντας στο Δελφικό «γνώθι σαυτόν» το οποίο ο Σωκράτης

κατέστησε βάση της φιλοσοφίας του για καλύτερη ποιότητα ανθρώπων. Στην καλλιέργεια επίσης της ορθής κρίσεως ώστε να γίνονται ικανοί για σωστές επιλογές και ανάληψη ευθυνών, δραστήριοι με αυτοπεποίθηση και ήθος, καλλιέργεια επιδεξιοτήτων και καλές διαπροσωπικές σχέσεις. Ανθρώπων δηλαδή με τα κατάλληλα εφόδια για τον αγώνα στη ζωή. Ώστε το Σχολείο να ξαναγίνει «παιδαγωγικό»! Για να αποκτούν οι νέοι μας τα «χρηστά ήθη» και να μαθαίνουν να ζουν με «σωφροσύνη», που είναι «ευκοσμία» κατά τον Πλάτωνα και … «ένας χαλινός των ηδονών και των επιθυμιών, το να είναι κανείς κύριος του εαυτού του…» (Πλάτωνος Πολιτεία, σελ. 52, Μετάφραση Ι. Ν. Γρυπάρη). Με εκπαιδευτικούς που θα είναι «δάσκαλοι ζωής» και θα «σμιλεύουν» ψυχές ανθρώπων με «ταυτότητα», που κανείς πλέον δεν θα μπορεί να υφαρπάζει. Ούτε τα ναρκωτικά! Ευτυχείς όσοι έχουν τους τέτοιους δασκάλους. Το ελπίζω, το εύχομαι και για σας!

3. Θετικά συμβάλλουν διάφορα «πιστεύω»: επιστημονικά, καλλιτεχνικά, φυσιολατρικά, οικολογικά, φιλοσοφικά και άλλα ακόμη. Όλα τα «πιστεύω», εφ'όσον ικανοποιούν και ανεβάζουν ποιοτικώς τους πιστούς τους, παίζουν το μικρότερο ή μεγαλύτερο ρόλο τους, ανάλογα με την αξία τους, και το βαθμό στον οποίο αφοσιώνεται κανείς σ' αυτά. Όσο δε πιο σίγουρο είναι ένα «πιστεύω», και όσο μεγαλύτερο κύρος, αξιοπιστία και αντοχή στο χρόνο διαθέτει, τόσο το καλύτερο.

4. Το «πιστεύω» σε μία υπαρκτή Ανώτερη Δύναμη, όπως ο Θεός της πίστεώς μας, είναι ένα τέτοιο «πιστεύω». Είναι δε αποδεδειγμένο ότι, η διαπαιδαγώγηση των νέων βάσει ηθικών αρχών, πίστεως σε πνευματικές αξίες και εμφυσήσεως ιδανικών, είναι πρωταρχικής σημασίας. Είναι τεράστια η ηθοπλαστική επίδραση μιας ζωντανής θρησκείας όπως είναι η Χριστιανική. Και όσοι διαπαιδαγωγήθηκαν με τα νάματα της θρησκείας και ζουν μ΄ αυτά ως πυξίδα ζωής, έχουν γερά «αντισώματα». Δυναμώνουν τη θέλησή τους ασκούμενοι στην εγκράτεια, μαθαίνουν να λένε «όχι» στην ικανοποίηση διαφόρων ορέξεων, και άνετα γίνονται ικανοί να λένε όχι, και στα ναρκωτικά. Αλλά, κι αν κάποιος από αυτούς ξεγλιστρήσει και πέσει σε αυτά, μπορεί να βρει στήριγμα για να σωθεί.

5. Οι πολιτικοποιημένοι νέοι με τους αγώνες τους, σπανίως πέφτουν θύματα των ναρκωτικών. Όμως, όταν και όπου τα διάφορα κοινωνικά και πολιτικά κινήματα των νέων απέτυχαν, «πνίγηκαν στα ναρκωτικά», σύμφωνα και με την Έκθεση της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

6. Με τον αθλητισμό δημιουργείται μία ευνοϊκή προϋπόθεση αποστασιοποίησης από τα ναρκωτικά. Όταν όμως αυτός είναι υγιής και όχι μπολιασμένος με το «μικρόβιο του ντοπαρίσματος», που κατάντησε σαν το AIDS για την κοινωνία. **Χρειάζεται, βεβαίως, και κάποια προσοχή στα… «συνθήματα»**, όταν π.χ. ο αθλητισμός προβάλλεται ως το «αντίδοτο» στα ναρκωτικά, ή ως «ασφαλής 'διέξοδος' από τη μάστιγα των ναρκωτικών» όταν υπάρχει μεγάλο πλήθος από παγκόσμιους

πρωταθλητές και Ολυμπιονίκες, οι οποίοι κέρδισαν το χρυσό μετάλλιο... «ντοπαρισμένοι». Και μάλιστα σε όλα σχεδόν τα αθλήματα! Τώρα και στα γυμναστήρια, και στα σχολεία («ΝΤΟΠΙΓΚ από το σχολείο στο θάνατο», είναι το βιβλίο του αθλητιάτρου Σταύρου Χάντζου).

Μπορεί όμως, πράγματι, να αποβεί ο αθλητισμός «αντίρροπη δύναμη στη μάστιγα των ναρκωτικών» όταν λειτουργεί στα πλαίσια του «αθλητικού ιδεώδους» των αρχαίων Ελλήνων. Που όμως και αυτό το ντροπιάσαμε, και μάλιστα στους Ολυμπιακούς στη χώρα μας.

Επομένως:

Θα αγωνιζόμεθα για ανθρώπους με χαρακτήρα και προσωπικότητα, με ψυχικά και πνευματικά εφόδια που θα αντέχουν στις δυσκολίες και τις αντιξοότητες της ζωής. Ανθρώπους που θα ξέρουν να παλεύουν στη ζωή, διότι θα έχουν «ζυμωθεί» με το ... «φέρε ό,τι αν η ζωή σοι δω γενναίως»! Αυτοί, κι αν ακόμη λυγίσουν ή και πέσουν, θα μπορούν να ξανασηκωθούν και να παλέψουν.

Γι'αυτούς... «το πεσείν ου χαλεπόν αλλά, το πεσόταν κείσθαι και μη ανίστασθαι». Δηλαδή, δεν είναι κακό τα να πέσει κανείς παλεύοντας στη ζωή, αλλά, αν πέσει, το να μη σηκωθεί. Αυτοί, λοιπόν, θα ξανασηκωθούν, θα ανασυγκροτηθούν, θα παλέψουν και θα νικήσουν. Θα είναι οι «Νικηταί της Ζωής» (Πωλ Κλωντέλ).

Για να έχουμε όμως τέτοιους αγωνιστές, χρειάζεται η σφυρηλάτηση και ο εμποτισμός του χαρακτήρα τους με αρχές, με ιδεώδη και με ιδανικά, με πίστη στις πραγματικές αξίες της ζωής. Αυτά είναι που εμπνέουν τη νεολαία.

1. Οι αρχές όμως, το ήθος, οι ηθικές και οι άλλες αξίες που δίνουν νόημα στη ζωή, τα ιδανικά, τα διάφορα «πιστεύω», δεν είναι από εκείνα που διδάσκονται μόνο με τα λόγια. Δεν επιβάλλονται με νόμο, ούτε και πειθαναγκάζεται κανείς σ' αυτά με τον ... χωροφύλακα. Αυτά... εμπνέονται στους ανθρώπους. Και πρέπει να τα εμφυσήσει κανείς, πράγμα το οποίο χρειάζεται, εκτός από την πίστη σ' αυτά, και βίωμα ανάλογο, ώστε να προσφέρονται ως παράδειγμα έμπρακτο, υπόδειγμα ανθρώπων που τα βιώνουν. Οπότε και εμπνέουν. Γι' αυτό και η ευθύνη πέφτει πρωταρχικά στους ώμους της οικογένειας.

2. Η δημιουργία συνθηκών, για ποιότητα ζωής με ήθος. Επειδή πολύ την έχουμε ευτελίσει, ξεπέσαμε ως άνθρωποι. Και θα είναι οπωσδήποτε δύσκολο να πούμε στα παιδιά μας, να είναι εκείνα... σωστοί άνθρωποι, όταν εμείς δεν θα είμαστε. Όταν η ζωή που ζούμε, σε πολλά μυρίζει «σαπίλα» ή φθάσαμε κι όλας στα όρια της «κοινωνικής σήψης», με τα τόσα και τέτοια «εξόφθαλμα σκάνδαλα», ο «κοινωνικός ιστός διαλύεται» και οι άνθρωποι με ήθος λιγοστεύουν συνεχώς.

Επιτέλους, πρέπει να γινόμαστε όλο και περισσότερο αν-θρω-ποι (οι άνω-θρώσκοντες, δηλαδή ατενίζοντες, άνθρωποι). Αυτό είναι… «εκ των ων ουκ άνευ», το οποίο κατ' εξοχήν η εποχή μας έχει ανάγκη. Ωραίο και το του Μενάνδρου: «ως χαριέν εστ' άνθρωπος, αν άνθρωπος ην»! Ασκεί δε ευεργετική επίδραση στο περιβάλλον του, κάθε τέτοιος ΑΝΘΡΩΠΟΣ και ομορφαίνει τη ζωή. Τότε και η γύρω μας κοινωνίας, και αυτή θα βελτιώνεται.

Η κοινωνία μας έχει ανάγκη από καλά πρότυπα άξια προς μίμηση, γεγονός το οποίο ενεργεί προληπτικά και στα ναρκωτικά. Είναι επομένως απαραίτητο να εκπαιδευόμαστε, ώστε να μπορούμε να γινόμαστε καλοί σύζυγοι, και να μορφωνόμαστε για να μπορούμε να προσφέρουμε στα παιδιά μας τα άξια προς μίμηση καλά πρότυπα. Πολύ περισσότερο όταν, «αναγνωρίζεται ως φυσικό, τα παιδιά να μιμούνται τους γονείς τους». Που, άλλωστε, είναι και οι «ήρωες» των παιδικών τους χρόνων.

Συμπεράσματα

Από αυτά προκύπτει άμεση η ανάγκη, να σκύψουμε όλοι στο πρόβλημα με αίσθημα ευθύνης και επίγνωση της σοβαρότητας της καταστάσεως. Και να κηρυχθεί, επί τέλους, το πρόβλημα των ναρκωτικών ως μείζον ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ, μεταξύ μάλιστα εκείνων ΑΠΟΛΥΤΟΥ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ. Και να συστρατευθούν οι πλέον κατάλληλοι και ανεξάρτητα από τις οποιεσδήποτε πολιτικές τους τοποθετήσεις, οι οποίοι, αιρόμενοι στο Πνεύμα Εθνικής Επιταγής, προς εκπλήρωση χρέους προς την Πατρίδα, θα εργασθούν για τη σωτηρία του Έθνους από τη μάστιγα των ναρκωτικών.

Και όχι μόνον αυτά, αλλά:

-Να κινητοποιηθούμε και να δραστηριοποιηθούμε όλοι μας, με σύνεση και συνέπεια.

-Να κινητοποιήσουμε και να ζητήσουμε δεσμεύσεις από τους πολιτικούς. Όχι μόνο «λόγια» σε προεκλογικά «μπαλκόνια» για τα ναρκωτικά.

-Να ενθαρρύνουμε πρωτοβουλίες.

-Να συσπειρωθούμε κατά συνοικίες, ενορίες και γειτονιές.

-Να οργανώσουμε ομάδες εγρηγόρσεως και αυτοπροστασίας (Σχολεία, κ.α.).

-Να αναπροσαρμοσθεί η «ενημέρωση», αναλόγως των ειδικών αναγκών σε κάθε μέρος, τόπο και ομάδα ανθρώπων.

-Να οργανωθεί και αξιοποιηθεί εποικοδομητικώς ο ελεύθερος χρόνος των νέων. Να συστηματοποιηθεί η προσπάθεια για την αγωγή και προαγωγή της υγείας.

-Να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικώς και τα αίτια για την επιρρέπεια προς τα ναρκωτικά.

-Να αναδιαρθρωθεί η εκπαίδευση, ώστε να γίνει περισσότερο παιδαγωγική προς διαμόρφωση χαρακτήρων και ανθρώπων με υπευθυνότητα στη ζωή και με «χρηστά ήθη».

-Να χαραχθεί Εθνική Πολιτική Πρόληψης, για την οποία χρειάζεται νομοθετικό πλαίσιο εναρμονισμένο στη συγκεκριμένη Ελληνική πραγματικότητα.

Και ενώ θα τα κάνουμε όλα αυτά, θα ζητούμε –όσοι τέλος πάντων επί πλέον και πιστεύουν – τη βοήθεια και τη Χάρη του Θεού, «την τα ασθενή θεραπεύουσαν και τα ελλείποντα αναπληρούσαν» (Ιακ. κεφ. 5, στ. 16).

Πρόκειται δηλαδή για έναν ολομέτωπο αγώνα, στον οποίο χρειάζεται η αξιοποίηση κάθε όπλου που διαθέτει η πολεμική φαρέτρα. Στον πολυμέτωπο δε αυτόν αγώνα, ο πνευματικός οπλισμός … «προς πάντα ωφέλιμος εστιν» (Τιμ. Α’, κεφ.4, στ. 8).

Είναι δε βέβαιον ότι, θα φυσούσε ένας καινούργιος αέρας ευνοϊκότερος και στις προσπάθειες για τα ναρκωτικά, εάν, όπως όλα τα προβλήματα, τα βλέπαμε και αυτά, με βάση εκείνο που είπε και ο φιλόσοφος Σπινόζα: SUB SPECIE AETERNITATIS, δηλαδή «υπό το πρίσμα της αιωνιότητος». Διότι τότε, θα ευλογεί και ο Θεός…!

(Πηγή: www.ecclesia.gr)

Σχετικός σύνδεσμος: Το πρόβλημα των ναρκωτικών